

Europos regionų komiteto nuomonė „Teritoriniai klasifikatoriai ir tipologijos“

(2017/C 342/11)

Pranešėjas:	Mieczysław Struk (PL/EPP), Pamaro vaivadijos maršalka
Pamatinis dokumentas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 1059/2003 nuostatos dėl teritorijų tipologijų (TERCET)
	COM(2016) 788 <i>final</i>

I. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

COM(2016) 788 *final*

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 1 dalį:

Komisijos pasiūlymas	RK pakeitimas
1 straipsnis	1 straipsnis
Reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 iš dalies keičiamas taip:	Reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 iš dalies keičiamas taip:
1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:	1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:
„1 straipsnis	„1 straipsnis
Dalykas	Dalykas
1. Šis reglamentas nustato bendrą teritorinių statistinių vienetų klasifikatorių (NUTS), kurį taikant ES renkami, kaupiami ir platinami suderinti skirtingų teritorinių lygių statistiniai duomenys.	1. Šis reglamentas nustato bendrą teritorinių statistinių vienetų klasifikatorių (NUTS), kurį taikant ES renkami, kaupiami ir platinami suderinti skirtingų teritorinių lygių statistiniai duomenys.
2. NUTS klasifikatorius išdėstytas I priede.	2. NUTS klasifikatorius išdėstytas I priede.
3. NUTS klasifikatorių papildo 4 straipsnyje nurodyti vietos administraciniai vienetai (LAU) .	3. NUTS klasifikatorių papildo 4 straipsnyje nurodyti vietos administraciniai vienetai (LAU) .
4. NUTS klasifikatorių papildo 4a straipsnyje nurodyti statistiniai tinkeliai. Jie naudojami gyventojų skaičiumi pagrįstoms teritorijų tipologijoms apskaičiuoti.	4. NUTS klasifikatorių papildo 4a straipsnyje nurodyti statistiniai tinkeliai. Jie naudojami gyventojų pasiskirstymu ir tankiu pagrįstoms teritorijų tipologijoms apskaičiuoti.
5. NUTS klasifikatorių papildo 4b straipsnyje nurodytos Sąjungos teritorijų tipologijos, teritoriniams vienetams priskiriant tipus.“;	5. NUTS klasifikatorių papildo 4b straipsnyje nurodytos Sąjungos teritorijų tipologijos, teritoriniams vienetams priskiriant tipus.“;

Paaiškinimas

Tiksliau formuluojama.

2 pakeitimas

COM(2016) 788 *final*

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 5 dalį:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5) Įterpiami 4a ir 4b straipsniai:	5) Įterpiami 4a ir 4b straipsniai:
(...)	(...)
<i>4b</i> straipsnis	<i>4b</i> straipsnis
Sąjungos teritorijų tipologijos	Sąjungos teritorijų tipologijos
(...)	(...)
3. Nustatomos tokios LAU lygio tipologijos:	3. Nustatomos tokios LAU lygio tipologijos:
a) urbanizacijos lygis (DEGURBA):	a) urbanizacijos lygis (DEGURBA):
— miesto vietovės;	— miesto vietovės;
— didmiesčiai arba tankiai apgyvendintos vietovės;	— tankiai apgyvendintos vietovės;
— miestai ir priemiesčiai arba vidutiniškai apgyvendintos vietovės;	— vidutiniškai apgyvendintos vietovės;
— kaimo vietovės arba retai apgyvendintos vietovės;	— retai apgyvendintos vietovės;
b) funkcinės miesto vietovės:	b) funkcinės miesto vietovės:
— didmiesčiai ir jų aplinkinės zonos;	— miesto vietovės ir jų aplinkinės zonos;
c) pakrantės vietovės:	c) pakrantės vietovės:
— pakrantės vietovės;	— pakrantės vietovės;
— ne pakrantės vietovės.	— ne pakrantės vietovės.
Jei valstybėje narėje yra daugiau nei vieno administracinio lygmens LAU, Komisija (Eurostatas) konsultuojasi su ta valstybe nare, kad nustatytų LAU administracinį lygmenį, kuris bus taikomas tipologijoms priskirti.	Jei valstybėje narėje yra daugiau nei vieno administracinio lygmens LAU, Komisija (Eurostatas) konsultuojasi su ta valstybe nare, kad nustatytų LAU administracinį lygmenį, kuris bus taikomas tipologijoms priskirti.
4. Nustatomos tokios NUTS 3 lygio tipologijos ir pavadinimai:	4. Nustatomos tokios NUTS 3 lygio tipologijos ir pavadinimai:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
a) miesto ir kaimo vietovių tipologija: — daugiau miesto regionai; — tarpiniai regionai; — daugiau kaimo regionai; b) metropolinė tipologija: — metropoliniai regionai; — ne metropoliniai regionai; c) pakrantės tipologija: — pakrantės regionai; — ne pakrantės regionai.	a) miesto ir kaimo vietovių tipologija: — daugiau miesto regionai; — tarpiniai regionai; — daugiau kaimo regionai; b) metropolinė tipologija: — metropoliniai regionai; — ne metropoliniai regionai; c) pakrantės tipologija: — pakrantės regionai; — ne pakrantės regionai; d) salų tipologija: — <i>salų regionai;</i> — <i>ne salų regionai;</i> e) kalnų tipologija: — <i>kalnų regionai;</i> — <i>ne kalnų regionai;</i> f) pasienio tipologija: — <i>pasienio regionai;</i> — <i>ne pasienio regionai;</i> g) gyventojų tipologija: — <i>retai apgyvendinti regionai;</i> — <i>ne retai apgyvendinti regionai;</i> — <i>regionai, kurių visuomenė senėja;</i> — <i>regionai, kurių visuomenė nesenėja;</i> — <i>regionai, kuriuose mažėja gyventojų skaičius;</i> — <i>regionai, kuriuose gyventojų skaičius nemažėja;</i> h) periferinė tipologija: — <i>periferiniai regionai;</i> — <i>neperiferiniai regionai.</i>

Paaiškinimas

Tam tikrų ypatybių (geografinių, ekonominių, socialinių ir demografinių) turinčios teritorijos galės naudotis atitinkamais rodikliais, padedančiais įgyvendinti viešąją politiką, skirtą spręsti joms kylančias problemas.

3 pakeitimasCOM(2016) 788 *final*

1 straipsnis

Iš dalies pakeisti 5 dalį:

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
5) Įterpiami 4a ir 4b straipsniai:	5) Įterpiami 4a ir 4b straipsniai:
(...)	(...)
4b straipsnis	4b straipsnis
Sąjungos teritorijų tipologijos	Sąjungos teritorijų tipologijos
(...)	(...)
5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato vienodas tipologijos taikymo sąlygas visose valstybėse narėse ir Sąjungos lygmeniu. Šie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 7 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.	5. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir regionais , priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato vienodas tipologijos taikymo sąlygas visose valstybėse narėse ir Sąjungos lygmeniu.
	6. 3 ir 4 dalyse nurodytos tipologijos galėtų būti papildytos naujomis, jei yra pagrįstas poreikis, nustatytas valstybių narių arba Regionų komiteto ir patvirtintas Komisijos.

Paaiškinimas

Tam tikrų ypatybių (geografinių, ekonominių, socialinių ir demografinių) turinčios teritorijos galės naudotis atitinkamais rodikliais, padedančiais įgyvendinti viešąją politiką, skirtą spręsti joms kylančias problemas.

II. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS (RK)

1. pabrėžia, kad Europos regionų statistiniai duomenys yra svarbūs kaip tikslingo politikos formavimo priemonė ir naudingi siekiant suprasti ir įvertinti politinių sprendimų poveikį konkrečiose teritorijose. Šiuos statistinius duomenis įvairiausiais tikslais naudoja viešojo ir privačiojo sektorių naudotojai, įskaitant regionų ir vietos valdžios institucijas, ir jie yra objektyvus pagrindas remti sprendimų priėmimo procesus daugelyje viešosios intervencijos sričių, pavyzdžiui, paramos MVĮ, inovacijų politikos, švietimo, darbo rinkos, transporto, turizmo ir jūrų pramonės;

2. patvirtina, kad pagal Europos statistinius duomenis nustatytoms teritorijų tipologijoms tenka svarbus vaidmuo regioninėje politikoje, kadangi jos gali prisidėti prie įrodymais grindžiamos politikos priemonių ir labiau integruoto teritorinio požiūrio, kuris atspindi ES regionų skirtumus;

3. atkreipia dėmesį į Europos Komisijos iniciatyvą iš dalies pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1059/2003 nuostatas, susijusias su teritorijų tipologijomis (TERCET). Šių tipologijų kodifikavimas viename teisės akte gali suteikti galimybę kaupti duomenis apie skirtingų tipų teritorijas užtikrinant darnų ir skaidrų esamos metodikos taikymą tiek ES, tiek valstybių narių lygmeniu; tačiau negalima leisti, kad naujas klasifikatorius TERCET taptų bet kurios ES politikos, įskaitant sanglaudos politiką, tinkamumo finansuoti taisyklėmis;

4. daro išvadą, kad pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1059/2003, atitinka subsidiarumo principą, kadangi tikslas ES lygmeniu nustatyti, koordinuoti ir prižiūrėti suderintus statistinius klasifikatorius statistikos tikslais negali būti tinkamai pasiektas valstybėms narėms veikiant pavieniui. Tačiau, kita vertus, subsidiarumą galima užtikrinti tik tuo atveju, jei teritorijų tipologijos bus derinamos vedant intensyvų dialogą su valstybėmis narėmis ir regionais. Be to, pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto iš principo neviršija to, kas būtina jo tikslams pasiekti, todėl galima manyti, kad jis atitinka proporcingumo principą;

5. pabrėžia, kad būtinas glaudesnis dialogas su nacionalinėmis statistikos tarnybomis ir vietos (regionų) valdžios institucijomis siekiant užtikrinti, kad kuriant naują klasifikatorių TERCET būtų deramai atsižvelgta į įvairių teritorijų socialinius, ekonominius, teritorinius ir administracinius ypatumus;
6. pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į išskirtinę tam tikrų geografinių, ekonominių, socialinių ir demografinių ypatumų turinčių teritorijų padėtį ir jas tinkamai įtraukti į Europos regionų statistinius duomenis siekiant sustiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, kaip nustatyta SESV 174 straipsnyje;
7. atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į:
  - a) SESV 174 straipsnį, kuriame nustatyta, kad ypatingas dėmesys skiriamas kaimo vietovėms, pramonės pereinamojo laikotarpio vietovėms bei didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčioms vietovėms, pavyzdžiui, labai retai apgyvendintiems toliausiai į šiaurę esantiems regionams bei salų, pasienio ir kalnuotiems regionams;
  - b) *Žaliąją knygą dėl teritorinės sanglaudos (COM(2008) 616 final)* ir pridėdamą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą (SEC (2008) 2550), kuriame pateikiama tokia teritorijų tipologija: pasienio regionai, kalnų regionai, salų regionai ir retai apgyvendinti regionai. Ši tipologija nurodyta ir *Penktojoje ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitoje* (paskelbta 2010 m. lapkričio mėn.);
  - c) RK nuomonę dėl pirmiau minėtos žaliosios knygos (COTER-IV-020), kurioje Europos Komisija raginama atlikti išsamesnius mokslinius tyrimus ir nustatyti reikiamus rodiklius, kurie atspindėtų konkrečias socialines ir ekonomines problemas, kurių turi įvairūs regionai, visų pirma kalnų, salų, mažo gyventojų tankumo ir pasienio regionai, ir iš esmės patobulinti statistinius duomenis, taip pat ir jų geografinį reprezentatyvumą, kad tie duomenys atspindėtų realią padėtį;
  - d) RK nuomonę dėl *Šeštosios ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitos* (COTER-V-052), kurioje raginama labiau laikytis SESV 174 straipsnio nuostatų;
  - e) RK nuomonę *Teritorinio vystymosi rodikliai – BVP ir kiti rodikliai* (COTER-VI-009), kurioje pabrėžiama, kad trūksta kiekybinės informacijos apie įvairius ES regionus, kuriems būdingi specifiniai ir vystymuisi įtakos turintys teritoriniai ypatumai, pavyzdžiui, geografiniai, aplinkos, ekonominiai ir socialiniai, ir Komisijai (Eurostatui) siūloma vadovautis Sutartyje apibrėžtomis teritorijų kategorijomis, kuriomis remiantis ES politika ir veiksmai būtų tinkamai priderinti teritorijoms;
  - f) RK nuomonės projektą *Verslumas salose. Teritorinės sanglaudos skatinimas* (COTER-VI/022), kuriame siūloma įtraukti salas kaip papildomą kategoriją į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas TERCET reglamentas;
8. apgailestauja dėl to, kad Komisijos pasiūlyme numatomas ribotas skaičius teritorijų tipologijų ir neatsižvelgiama į kitas tipologijas, susijusias su teritorijomis, turinčiomis konkrečių geografinių, ekonominių, socialinių ir demografinių ypatybių, kurios jau sukurtos ir naudojamos, t. y. salų regionų, kalnų regionų, pasienio regionų ir retai apgyvendintų regionų arba atokiausių regionų tipologijos. Norint geriau aprėpti šias teritorijas labai svarbu, kad būtų patvirtintos tinkamos teritorijų tipologijos, galinčios statistiškai atspindėti šių regionų įvairovę ir sudėtingumą; todėl RK rekomenduoja iš dalies keičiant TERCET reglamentą įtraukti nuorodas į minėtas teritorijų tipologijas, šiame procese dalyvaujant valstybėms narėms ir regionams.

2017 m. liepos 13 d., Briuselis

Europos regionų komiteto
pirmininkas

Markku MARKKULA